

Sygn. akt I C 1773/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Zenon Węclawik

Protokolant: Anna Gembalska

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 r. w Kamiennej Górze na rozprawie

sprawy z powództwa M. M.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. M. kwotę 10 000,00 zł (dziesięć tysięcy i 00/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4.09.2015 r. do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od powoda M. M. na rzecz strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 708,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn. akt I C 1773/15

UZASADNIENIE

Powód M. M., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, w pozwie złożonym w dniu 12.10.2015 r., wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 40.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4.09.2015 r. oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu żądania wywiódł, że w dniu 30.10.2007 r. w K. w wyniku wypadku drogowego zmarł ojciec powoda W. M.. Sprawca kolizji M. G. był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej i został prawomocnie skazany za występki. Powód zwrócił się do pozwanego Towarzystwa w dniu 25.08.2015 r. o zapłatę 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę i w dniu 3.09.2015 r. przyznało mu ono zadośćuczynienie za krzywdę w kwocie 10.000,00 zł. Zdaniem powoda, dokonana wypłata nie skompensowała doznanej krzywdy, którą ostatecznie oszacował na kwotę 50.000,00 zł. Powód zawsze mieszkał z ojcem i miał z nim bardzo dobre i bliskie relacje. Ojciec powoda, pomimo podeszłego wieku, był sprawny i bardzo pomocny, jego zaś śmierć okazała się traumatycznym przeżyciem dla powoda. Dochodzona suma stanowi różnicę między ustaloną przez powoda kwotą zadośćuczynienia za krzywdę, a wypłaconym zadośćuczynieniem w wysokości 10.000,00 zł. Jako podstawę prawną swego roszczenia powód wskazał na art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.

Strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Podniosła, że w trakcie postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodowi zadośćuczynienie za krzywdę w wysokości 10.000,00 zł. Naprowadziła, że świadczenie wypłacone poszkodowanemu odpowiada doznanej przez niego krzywdzie. Wskazał, że powód w chwili śmierci jego ojca miał 55 lat, miał liczne rodzeństwo, był żonaty i miał dzieci. Ojciec powoda miał zaś w chwili wypadku 87 lat. Zwrócił uwagę, że powód zgłosił roszczenie dopiero po ośmiu latach od wypadku i dotychczas

nie korzystał z pomocy psychologów. Poza tym, pozwana zakwestionowała datę naliczenia odsetek ustawowych, twierdząc, że należą się one od chwili ustalenia zadośćuczynienia za krzywdę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.10.2007 r. w K. M. G., prowadząc samochód dostawczy marki V., nr rej. (...), zjechał z drogi głównej w lewo i najechał na W. M. jadącego z naprzeciwka motorowerem Simson, nr rej. (...). W następstwie tego zdarzenia zginął na miejscu W. M.. Sprawca wypadku M. G., był - jako kierujący pojazdem mechanicznym - ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej.

(dowód: wyrok z 30.06.2008 r., sygn. akt IIK 41/08 z uzasadnieniem na k. 9 – 14 akt, akta szkodowe nr (...) na k. 39 – 133 akt, załączone akta Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze II K 41/08, odpis KRS strony pozwanej na k. 33 – 34 akt)

Prawomocnym wyrokiem skazującym z dnia 30.06.2008 r. uznano M. G. winnego spowodowania wypadku drogowego z dnia 30.10.2007 r. w K. i za to wymierzona mu została kara dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres pięciu lat.

(dowód: wyrok z 30.06.2008 r., sygn. akt IIK 41/08 z uzasadnieniem na k. 9 – 14 akt i załączone akta Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze II K 41/08)

W dniu 25.08.2015 r. powód - za pośrednictwem (...) S.A. w L. - zwrócił się do pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. o zapłatę 100.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną śmiercią swego ojca. W odpowiedzi przedmiotowy na wniosek strona pozwana w dniu 3.09.2015 r. przyznała pokrzywdzonemu powodowi, w związku z wypadkiem drogowym z dnia 30.10.2007 r., zadośćuczynienie za krzywdę w wysokości 10.000,00 zł.

(dowód: akta szkodowe nr (...) na k. 39 – 133 akt)

Powód ma obecnie 63 lata (w chwili śmiertelnego wypadku ojca miał 55 lat). Od 11.09.1981 r. do chwili obecnej pozostaje w związku małżeńskim i życie rodzinne – w tym małżeńskie - układa mu się dobrze. Powód zawsze mieszkał z ojcem i jego relacje z nim były zawsze bardzo dobre. Niemal zawsze święta były w domu rodzinnym powoda i zjeżdżała się wówczas cała liczna rodzina powoda (kilkadziesiąt osób). Na spotkaniach rodzinnych ojciec powoda był „duszą towarzystwa”, był zawsze wesoły, śpiewał i lubił tańczyć. Po śmierci W. M. ustał zwyczaj spędzania świąt w gronie całej rodziny w domu rodzinnym powoda.

W 1987 r. W. M. przekazał powodowi i jego żonie gospodarstwo rolne za świadczenia emerytalne rolników. O wyborze powoda z całego jego rodzeństwa zdecydowało to, że tylko on mieszkał razem z ojcem i znał się na prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Zarówno przed przekazaniem gospodarstwa rolnego w 1987 roku, jak i po tym, powód zawsze pracował razem ze swoim ojcem w gospodarstwie przy wszystkich pracach rolnych i innych (prace przy zierzętach i w polu, itp.), a ojciec powoda przekazywał mu swoją wiedzę o prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Nawet po przekazaniu gospodarstwa synowi, ojciec powoda - codziennie, aż do śmierci - zwykle wstawał pierwszy do prac w gospodarstwie. Mieli też każdego dnia rodzinny zwyczaj wspólnego picia kawy (nawet do jednej godziny). Czasami przy pracach polowych, ojciec powoda lubił „ukradkiem” napić się z powodem piwa lub swojskiego wina. W. M. nie wspierał raczej powoda finansowo, czasami jedynie „w prezencie” zapłacił za powoda podatek od nieruchomości. We wsi W. M. był ogólnie lubiany i na jego pogrzebie było bardzo dużo ludzi. W. M. lubił wszystkie swoje wnuki z wzajemnością z ich strony. W. M. pochodził z (...) i miał dziesięcioro rodzeństwa, przy czym wszyscy oni żyli do czasu jego śmierci. Powód natomiast miał jedenaścioro rodzeństwa, lecz żyje jeszcze ośmioro z nich i wszyscy mieli bardzo dobre relacje z ojcem. Stopniowo usamodzielniali się jednak i opuszczali dom rodzinny. Ostatni z rodzeństwa powoda opuścili dom rodzinny wiele lat temu. Powód ma troje dzieci – syna w wieku 31 lat i dwie córki w wieku 21 i 33 lat. Córki do tej pory mieszkają razem z ojcem, chociaż pracują poza rodzinnym gospodarstwem rolnym. Syn powoda natomiast, po zawarciu pięć lat temu związku małżeńskiego, wyprowadził się z domu rodzinnego, lecz zamieszkał w niedużej odległości od wcześniejszego miejsca zamieszkania - ok. 200 m. Pomimo wyprowadzki, nadal bardzo często

spotyka się z ojcem - kilka razy w tygodniu. W 2013 roku powód przeniósł na syna gospodarstwo rolne za emeryturę rolniczą, którą przyznano mu w wysokości 760,00 zł m-cznie netto. Ponadto, powód uzyskuje 7.000,00 zł rocznie tytułem dopłat bezpośrednich do 10 ha nieruchomości rolnych, na których uprawia zboża, ziemniaki, itp. oraz wypasa zwierzęta i wykasza łąki. Żona powoda ma 56 lat i jest zatrudniona jako pracownik fizyczny za wynagrodzeniem za pracę w wysokości 1.300,00 zł m-cznie netto. Poza gospodarstwem rolnym i 15-letnim samochodem osobowym marki P. o wartości ok. 10 tys. zł powód nie ma żadnego wartościowego majątku.

Powód po śmierci swego ojca brał przez kilka dni ogólnodostępne tabletki na uspokojone, jednakże w ogóle nie skorzystał z pomocy psychologów. Po utracie ojca powód chodzi na cmentarz co mniej raz w miesiącu, zwłaszcza przy okazji dnia ojca, imienin W., przed każdymi świętami, w rocznicę śmierci, itp. Co roku w październiku lub listopadzie rodzina powoda zamawia mszę świętą poświęconą ojcu powoda. Powodowi brakuje ojca, rozmów z nim i jego porad. Do dziś często rozmawia o nim z rodziną i go wspomina, przy tym często używa zwrotu „a tata, by to tak zrobił”. Do tej pory czasami powód źle sypia. Powód nie był obecny w K., gdy zginął jego ojciec (był w J. na szkoleniu). Kiedy jednak wrócił jeszcze tego samego dnia do domu i żona poinformowała go o śmierci jego ojca, to nic nie mówiąc zamknął się sam w pokoju i z nikim do końca dnia już nie rozmawiał. Nikt też nie widział, by wówczas lub na pogrzebie ojca powód płakał, ale wśród najbliższych ma on opinię człowieka „twardego”, który nie ujawnia swoich uczuć na zewnątrz. Przez pięć lat po śmierci W. M., rodzina powoda zapalała znicze na drodze w miejscu wypadku, jednak im to w końcu zakazano. Po śmierci ojca powód sam przejął wszystkie prace wykonywane wcześniej razem z ojcem i nie zatrudnił nikogo do prac w gospodarstwie rolnym.

Powód wystąpił po ośmiu latach od śmierci swego ojca z roszczeniem o zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę spowodowaną utratą rodzica, ponieważ wcześniej nie wiedział o takiej możliwości. W 2015 roku powziął taką wiedzę od prawników i zdecydował się dochodzić zadośćuczynienia pieniężnego. Swoją krzywdę po stracie ojca określił początkowo kwotą 100.000,00 zł, jednakże przed sądem wyraził ją ostatecznie na poziomie 50.000,00 zł. Pozwane Towarzystwo we wrześniu 2015 r. uznało żądania powoda w tym zakresie do kwoty 10.000,00 zł i taką kwotę mu przyznało. Z pieniędzy uzyskanych tytułem zadośćuczynienia M. M. chciałby przeprowadzić remont łazienki, zwłaszcza pod kątem poprawienia jej używalności przez jego starą, zniedołężniałą matkę. Powód uważa też, że gdyby żył jego ojciec, to by zrobił taki remont łazienki, a może nawet przeprowadziłby remont domu. Wspominał o tych zamiarach żonie w rozmowie z nią twierdząc, że w ten sposób spełniłby też życzenia swego zmarłego ojca.

(dowód: zeznania świadka T. M. z dnia 15.01.2016 r., zeznania świadka Ł. M. z dnia 15.01.2016 r. i zeznania powoda M. M. z dnia 15.01.2016 r. oraz akta szkodowe nr (...) na k. 39 – 133 akt)

Ojciec powoda W. M. w chwili śmierci spowodowanej wypadkiem drogowym miał 87 lat. Pomimo podeszłego wieku był jednak zdrowy i nie cierpiał na żadne poważne lub przewlekłe choroby. Do swojej śmierci był sprawny fizycznie i umysłowo, samodzielny, sprawny i bardzo energiczny. Nie palił papierosów i nie nadużywał alkoholu.

(dowód: zeznania świadka T. M. z dnia 15.01.2016 r., zeznania świadka Ł. M. z dnia 15.01.2016 r., zeznania powoda M. M. z dnia 15.01.2016 r., akta szkodowe nr (...) na k. 39 – 133 akt i załączone akta Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze II K 41/08)

Sąd zważył:

Powództwo było uzasadnione tylko częściowo, a ściślej w jednej czwartej żądania.

Warunkiem przypisania odpowiedzialności pozwanemu ubezpieczycielowi było ustalenie, że zachowanie sprawcy wypadku było zarówno bezprawne, jak i zawinione. Bezprawność zachowania polega na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających zarówno z wyraźnych przepisów, zwyczajów, utartej praktyki, jak i zasad współzycia społecznego (wyrok SN z dnia 22 września 1986 r., IV CR 279/86 - Lex nr 530539). Odnośnie zaś winy, przyjmuje się na gruncie prawa cywilnego, że można ją przypisać kiedy istnieją podstawy do negatywnej oceny zachowania podmiotu z punktu widzenia zarówno obiektywnego, jak i subiektywnego (wyrok SN z dnia 26 września 2003 r., IV CK 32/2002 - niepubl.). Podnieść jednakże trzeba, że ustalenia w powyżym zakresie zostały dokonane, wydanym w postępowaniu

karnym, prawomocnym wyrokiem skazującym z dnia 30.06.2008 r., którym uznano M. G. winnym spowodowania wypadku drogowego w dniu 30.10.2007 r. w K. i za to wymierzono mu karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem. Taki orzeczenie wiąże sąd w postępowaniu cywilnym co do okoliczności stanowiących ustawowe znamiona przestępstwa (art. 11 k.p.c.).

Przepisem normującym odpowiedzialność sprawcy krzywdy wyrządzonej powodowi jest dyspozycja art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. Zgodnie z tymi przepisami, odpowiedzialność za szkodę na osobie, wyrządzoną komukolwiek przez ruch mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi jego samoistny posiadacz, chyba, że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zaistnienie warunków odpowiedzialności, określonych tym przepisem pozwala – w przypadku szkody polegającej na śmierci poszkodowanego - na zastosowanie art. 446 § 4 k.c. (jeżeli delikt miał miejsce po 2.08.2008 r. – nowelizacja Kodeksu cywilnego ustawą z dnia 30 maja 2008 r. - Dz. U. Nr 116, poz. 731), zgodnie z którym, Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W judykaturze utrwalił się jednakże pogląd, że gdy śmierć nastąpiła na skutek zdarzenia, które miał miejsce przed 3.08.2008 r., to najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę w oparciu o dyspozycję art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. (np.: wyrok SN z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10 - Lex nr 848128 i uchwała SN z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10 - Lex nr 604152). Po myśli zaś art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przepis ten statuuje ochronę dóbr osobistych, których otwarty katalog wskazuje dyspozycja art. 23 k.c., natomiast norma art. 24 § 1 k.c. odsyła do art. 448 k.c. przewidując, że w razie naruszenia dóbr osobistych można żądać na zasadach przewidzianych w kodeksie cywilnym zadośćuczynienia pieniężnego.

Trzeba przyznać, że wyrażenie w pieniądzu krzywdy, będącej kategorią niematerialną – jeśli nie jest niemożliwe – to jest zwykle co najmniej bardzo trudne. Niemniej jednak, zadośćuczynienie powinno ostatecznie odpowiadać w możliwym przybliżeniu ustalonej krzywdzie – utraconym dobrom osobistym (kompensacyjny charakter zadośćuczynienia). Kompensata majątkowa ma przede wszystkim na celu przezwyciężenie przykrych doznań poszkodowanego. Służyć temu ma nie tylko udzielenie należytej satysfakcji moralnej w postaci uznania krzywdy wyrokiem sądu, ale także zobowiązanie do świadczenia pieniężnego, które umożliwi pełniejsze zaspokojenie potrzeb i pragnień pokrzywdzonego (zob.: uchwała SN z 8 grudnia 1973 r., III CZP 37/73 - OSN 1974/9/145, wyrok SN z 22 maja 1990 r., II CR 225/90 - Lex nr 9030, wyrok SN z 11 lipca 2000 r., II CKN 1119/98 - Lex nr 50884 i wyrok SN z 18 listopada 2004 r., I CK 219/04 - Lex nr 146356). Ustalenie „krzywdy” ma podstawowe znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy, która miałaby stanowić jej pieniężną kompensatę. Przy oznaczeniu zakresu wyrządzonej krzywdy za konieczne uważa się uwzględnienie: rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenie i czas trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości (zob.: wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05 - Lex nr 198509, wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03 - Lex nr 327923, wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80 - OSN 1981/5/81 i wyrok SN z 9 stycznia 1978 r., IV CR 510/77 - OSN 1978/11/210).

Kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Niewątpliwie – jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym z dokumentacji szkodowej - powód wskutek utraty 87-letniego ojca w wypadku z dnia 30.10.2007 r. doznał traumatycznych przeżyć naruszających ponad zwykłą miarę jego życie osobiste i rodzinne, zwłaszcza w sferze emocjonalnej powoda, więzi rodzinnych i funkcjonowania w codziennej rzeczywistości, w tym też samodzielnelnego prowadzenia	
--	--

gospodarstwa rolnego. Powód całe życie mieszkał i pracował razem ze swoim ojcem, z którym miał bardzo dobre relacje. Ojciec powoda był osobą bardzo towarzyską i lubianą nie tylko w rodzinie powoda, ale też wśród sąsiadów i znajomych. Był zdrowy, sprawny fizycznie i miał sprawny umysł. Regułą były spotkania rodzinne w licznym gronie w domu zamieszkałym przez powoda i jego ojca. Na imprezach rodzinnych ojciec powoda był „duszą towarzystwa”. Po śmierci ojca powoda ustały zarówno gremialne, rodzinne spotkania, jaki i wspólne wspieranie się powoda i jego ojca w pracach w ich gospodarstwie rolnym. Niemniej jednak z drugiej strony zważyć też należało, że powód nie został sam - ma bardzo liczne rodzeństwo z którym, pomimo rzadszych obecnie kontaktów, utrzymuje nadal dobre relacje rodzinne. Przede wszystkim zaś 63-letni powód ma żonę i troje dorosłych dzieci, przy czym dwoje z nich mieszka jeszcze wraz z powodem, jedno zaś mieszka w pobliżu powoda. Pomędzy wszystkimi istnieje bardzo dobra i silna więź rodzinna. Powoda jednak cechuje natura introwertyczna, starał się on zazwyczaj radzić sobie ze swoimi emocjami skrywając je w sobie, a nawet je tłumiąc. W ten sposób nie poddawał się załamaniu psychicznemu. Nie skorzystał dotychczas z pomocy psychologów. Chciał być też zaradnym jak jego ojciec, którego wspominał jeszcze przez wiele lat po jego śmierci w rozmowach z najbliższymi. Zdecydował się również po śmierci ojca na samodzielne prowadzenie gospodarstwa rolnego. Upływ stosunkowo długiego czasu od utraty ojca złągodził dramatyzm doznań psychicznych powoda. Ustalone wyżej okoliczności miały wpływ na rozmiar krzywdy powoda podlegającej kompensacie (zob. wyrok SA w Lublinie z dnia 18 października 2012 r., I ACa 458/12 - Lex nr 1237237). Odnoszą się one do tragizmu doznań powoda, poczucia jego osamotnienia i pustki, wstrząsu i cierpienia psychicznego wywołanych nagłą śmiercią ojca, rodzaju i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem jego odejścia, roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopnia, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenia doznanej traumy oraz wieku pokrzywdzonego (zob. też wyrok SN z dnia 12 września 2013 r., - IV CSK 87/13 - Lex nr 1383297).

W tych realiach, nie budzi wątpliwości, że doznana przez powoda krzywda wskazuje na zasadność dochodzonej pozwem wysokości zadośćuczynienia tylko do kwoty 10.000,00 zł, mającej niejako „uzupełnić” przyznane powodowi dotychczas z tego tytułu 10.000,00 zł. Mieści się ono w ramach wyznaczonych realiami sprawy i treścią art. 448 k.c. oraz art. 24 k.c. Ustalona przez Sąd wysokość zadośćuczynienia uwzględnia nie tylko rodzaj i rozmiar krzywdy powoda, ale i jej długotrwałość (wyrok SN z 5 maja 1967 r., I PR 118/67 - Lex nr 139132 i wyrok SN z 24 lipca 1969 r., I PR 178/69 - PiP 1970/8-9/412). Okoliczności indywidualne, związane z pokrzywdzonym, wzięto pod uwagę przy zastosowaniu zobiektywizowanych kryteriów oceny fizycznych i psychicznych następstw wypadku (wyrok SN z 14 kwietnia 1990 r., II CR 42/80 - Lex nr 8225). Kompensacji tak rozumianej nie mógł zasadniczo podważyć aktualny poziom stopy życiowej społeczeństwa (wyrok SN z 10 marca 2006 r., IV CSK 80/05 - OSNC 2006/10/175, wyrok SN z 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03 - OSNC 2005/2/40 i wyrok SN z 14 kwietnia 1990 r., II CR 42/80 - Lex nr 8225). Poziomy życia pokrzywdzonego oraz społeczeństwa powinny, zdaniem Sądu, służyć głównie ustaleniu zakresu potrzeb i pragnień pokrzywdzonego, których kompensata sprawi mu satysfakcję.

Odnosnie zasądzonych od świadczenia głównego odsetek ustawowych, to uwzględniono je zgodnie z żądaniem pozwu, to jest od dnia 4.09.2015 r., ponieważ w dniu 3.09.2015 r. strona pozwana zakończyła postępowanie likwidacyjne i przyznała powodowi zadośćuczynienie w wysokości 10.000,00 zł, (art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 455 k.c.). Zobowiązania z czynów niedozwolonych mają co do zasady charakter bezterminowy, stąd stan opóźnienia w ich wykonaniu pojawia się dopiero wtedy, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela (zob. np.: wyrok SN z dnia 5 czerwca 2009 r., I CSK 494/08 - Lex nr 518079, wyrok SA we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., I ACa 930/11 - Lex nr 1127073 i wyrok SA we Wrocławiu z dnia 10 lutego 2012 r., I ACa 1405/11 - Lex nr 1109992). Należało mieć jednak również na uwadze treść art. 817 § 1 i 2 k.c. oraz dyspozycję art. 14 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U.2013.392).

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków T. M. i Ł. M., były one bowiem spójne, jasne i logiczne, a także korespondowały ze sobą i dokumentacją zebraną w sprawie, zwłaszcza aktami szkodowymi. Z tych samych przyczyn należało również uznać wiarygodność zeznań powoda M. M.. Zeznania powoda M. M. wraz z zeznaniami świadków pozwoliły na ustalenie istotnych w sprawie okoliczności faktycznych, w szczególności w zakresie skutków wypadku drogowego z dnia 30.10.2007 r. związanych z krzywdą doznaną przez powoda po śmierci jego ojca.

Rekapitułując: w realiach sprawy i w świetle poczynionych ustaleń, dochodzona pozwem wysokość zadośćuczynienia w kwocie 40.000,00 zł (przy przyjęciu całego zadośćuczynienia na kwotę 50.000,00 zł) budzi zasadnicze wątpliwości. Zdaniem Sądu, wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez niego krzywdę spowodowaną wypadkiem z dnia 30.10.2007 r., w którym zginął jego ojciec, odpowiada łącznej kwocie 20.000,00 zł. Zważywszy jednakże wcześniej przyznane powodowi zadośćuczynienie w kwocie 10.000,00 zł (we wrześniu 2015 r.) i uwzględnienie tegoż w żądaniu pozwu, należało ostatecznie zasądzić na rzecz powoda kwotę 10.000,00 zł, przy oddaleniu dalej idącego powództwa. Zasądzona kwota mieści się w ramach wyznaczonych okolicznościami sprawy i treścią art. 448 k.c. w związku z art. 23 k.c. Ustalona przez Sąd wysokość zadośćuczynienia uwzględnia nie tylko rodzaj i zakres dolegliwości oraz cierpienie psychicznych powoda, ale także długotrwałość utrzymywania się u niego skutków spowodowanych utratą ojca, zgodnie z ustaloną praktyką orzecniczą (zob.: wyrok SN z 5 maja 1967 r., I PR 118/67 - Lex nr 139132 i wyrok SN z 24 lipca 1969 r., I PR 178/69 - PiP 1970, z. 8-9, s. 412, wyrok SN z 14 kwietnia 1990 r., II CR 42/80 - Lex nr 8225).

Mając na uwadze powyższe, po myśli art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c., orzeczono jak w punkcie I i II wyroku (zob. wyrok SN z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10 - Lex nr 848128 i uchwała SN z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10 - Lex nr 604152).

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu objęte punktem III wyroku oparte zostało na dyspozycji art. 100 zd. pierwsze in fine k.p.c. (stosunkowe rozdzielanie kosztów procesu przy zważeniu wygranej powoda w 1/4 i odpowiednio pozwanego w 3/4). Koszty procesu powoda wyniosły łącznie 4.417,00 zł, należał się mu więc zwrot kwoty 1.104,25 zł (1/4). Koszty procesu pozwanego wyniosły z kolei 2.417,00 zł i przysługiwał mu od powoda zwrot kwoty 1.812,75 zł (3/4).

Ostatecznie należało zatem zasądzić z powyższego tytułu od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 708,50 zł (1.812,75 zł – 1.104,25 zł).